گستردگی انواع علم قرائت در کلام سیوطی

در این بیانی که زرکشی داشت، مقدمه‌ای را بگویم. در الاتقان سیوطی مقدم خیلی خوبی هست دلنشینی است. سیوطی شرح حال خودش را می‌گوید که چطور شد الاتقان را نوشتم. آن جایی که منابع الاتقان را می‌گوید به‌آور است. نگاه کنید که چقدر کتاب را دیده است! یک جاهایی می‌رسد و می‌گوید دیگر نمی‌توانم اسم ببرم. از بس که زیاد است. او می‌گوید اول آمدم و گفتم در حدیث چقدر کار شده، اما در علوم قرآنی یک جامعی نداریم که آن را جمع کند. بعد از دو-سه تا از اساتید خود را اسم می‌برد که گفتند ما یک تصنیفاتی داریم. می‌گوید از آن‌ها آن را گرفتم و دیدم چیزی نیست. یکی از اساتیدم یک کتابی نوشته که بد نیست. آن را آوردم و مفصل کردم. شد کتاب التحبیر. می‌گوید التحبیر را نوشتم و در مقدمه التحبیر این‌ها را گفتم. جالب است، در مقدمه الاتقان کل مقدمه التحبیر خودش را می‌آورد. انواع علوم قرآنی، که شاید به سی مورد برسد. سی نوع علوم قرآنی. بعد می‌گوید باز دیدم که نشد! هنوز خیلی بیشتر است. حیف است که این علوم قرآنی جامعی نداشته باشد. در صدد بودم که جمع‌آوری کنم، یک دفعه به گوشم خورد یکی از معاصرین کتابی نوشته. همین زرکشی است. چون زرکشی در سال هشتصد و پنج وفات کرده. سیوطی در سال نهصد و یازده وفات کرده. معلوم می‌شود که معاصر بوده‌اند. زرکشی کمی جلوتر است. می‌گوید دیدم به گوشم خورد یکی از معاصرین کتابی نوشته که همین است که من دنبالش هستم. دنبال آن کتاب رفتم. به این طرف و آن طرف رفتم تا کتابی که تازه منتشر شده و معاصر هم هست را پیدا کردم. می‌گوید الحمدلله را پیدا کردم اما باز دیدم آن چیزی که من می‌خواهم نیست. لذا می‌گوید خوشحال شدم و کار خودم را هم شروع کردم تا الاتقان را بنویسم. الاتقان را نوشت و می‌گوید چند نوع علوم قرآنی دارم؟ نمی‌گوید باب، می‌گوید نوع. می‌گوید هشتاد تا! یعنی الاتقان سیوطی هشتاد نوع از علوم قرآنی را شامل است. در چهار جلد. بعد می‌گوید آن‌هایی را که نوع نکرده‌ام و در زوایای این‌ها گفته اگر بخواهید اضافه کنید شاید سی‌صد نوع بشود. این‌ها خیلی جالب است. یعنی این‌که الاتقان معروف شده به این خاطر است که به گوش همه خورده است. برای خودش کتابی است. شرح حال خودش را در مقدمه می‌گوید.

بازبینی #2
ایجاد شده 17 آوریل 2024 15:38:03 توسط ... .
به روزرسانی شده 27 مه 2024 14:34:20 توسط ... .